

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Or. II.
ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Schönfeldské Chr. Prásl. Pražské Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Dne 14 Března.

Wogenskij Příběhové. N°. 3.

Z Čarwát z 28 vnořa.
Od 15ho vnořa Turcy z Wakupu v wětším počtu a častěgi, než gak gegich obyčeg gest, vybjhali k Dabizné a Dobroselu w Lickánstém kordonu. O tom nássi zwěděwſe, dne 23 toho pro vbezepečení nassich stráži wystali čášku lidu od Lickánstého plku k Wakupu a Ostrowicy, aby tento lid zdaleka pozoroval, coby Turcy za aumysl měli. Nássi w tagnosti přiſli až k Wakupským zdem, a stogjice tu za dlanhau chwſli, nespatriili nide žádných nepřatel. Aby tedy té přiležitosti předce vžili, v samé Wakupské zdi kulu (kólnu) Turka Namina Algy Čachyce do gruntu wypálili, a při té přihodě wzdalo

Gim 21 Tareckých poddaných kteři w té kule pozůstávali. S rěmico zatými nássi bezewſi své ztráty navrátili se na své předesslé místo.

Klato hned giná nasse komenda wylána byla z Dobrosela k Ostrowicy, která měla to ſtěſti, že 4 Tarecké sazmary neb koně, na kterých Turcy dříwj wezti chtěli, zagalala, a ge seba odwedla.

Wálečný Posel.

Pfanj gistebo Ruského Oficera dáz wá obſſirněgſsi zpráwu strany toho přeběhu, který se stal na den 20 prasynce minulého roku w Moldawě v Ganguře a Saltuče mezi Ruským a Tureckým

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

reckým lidem, při kterémž přjběhu Generál Bamenštý Turky na hlavu po razyl, a ge z obou těch míst nazpátek zahnal. V tom psaní se vyprawuje:

"Den předtím, než Generál Bamenštý na Turky wyrazyl, 31000 Turců z Bendru wytáhlo, chtjce se k Tatarům přirazyt, a po třech dnech na Generála Bamenstého autok včiniti, nebo wédeli, že on na tom místě, kde stál, toliko 500 mužů měl. Ale Generál prwě o gegich aumyslu zwédél; protož poručil prohlásyti, že ten, kdožby Turka přiwedl, kterýby gemu plnau zpráwu dátí mohl, jak nepřátele stogegi, a jaký gich počet gest, hognau od něho odplatu k očekávání má. Tři granatyři oběrováli se k vykonání té wěcy. Oni dostali koně, a wygeli do gednoho lesa, kterýž Turky od Rusů dělil, a při koncy kteréhož Turcy ve vesnicích swé zimní přeženij měli. W lese posíhli dva Moldawské sedláky, kteríž díjwí do Salkuce gakožto hlavního Tureckého bytu vezli. Oni se gichy wozů zmocnili. Dva oblikli sedlé sestaty, běželi do Salkuce, a třetího nechali při konjach. Byli tedy oni dva granatyři tak šťastní, že připadli na gednoho Ağu, který z chalupy wychází; zapali mu hubu, whodilt geg do pytle, a navrátiwsé se k swému sposlutowaryssi, Ağu odwedli Generálowi. Bdyž nato Ağa, gsa pohrůžkami dosnucen, wossecko wyznal, jakby Turcy stáli, a jakýby gich počet byl, Generál přivzał k sobě dva tisíce čtyry sta pěchoty, sest set Bozáků, a 5 mensších děl, kterýchžto wssak nepotřeboval. Tak

wyprawen s lidem, táhl na Turecké dwě neb tři vesnice, w kt.rých Turci a Tataři roztrausenj byli. Šťastně ge přepadl; Rusové na Turky kopjmi a paňkety dotírali, kteři wzhopivoſſe se na rychlost, a ztratiwsé 800 mužů, vprkem k Akermánu vríkali. Prvě wssak než tam doběhli, zymau a strž giné nez pohodlj gessé přes dva tisíce gich zas hynulo, což se poznalo z konj, gesso nazpátek do Salkuce přiběhli. Tito koňe, gakožy 4 tisíce wolů a mnoho ovce dostali se Rusům za kořist. Gedden Bassa a 150 mužů, oficyru a sprostých dohromady, bylo zagato, těž geden Sultan, syn Tatarstého Chána, byl zabit. V zagatého Bassy Obrist od Bozáků nalezl 18 tisíc dukátů. Nato Generál poručil w té straně wssacký wěsnice wypáliti, a zamezyl wsseliký průchod k Bendru, tak že tam pozůstával gycym Turkum žádný wje lid na pomoc přijti nemůže. Ostatně pevnost Bendre strž ztráta těch tří tisíců mužů, kterí tam odnud k Čangurce wytáhli, a wje se zpátkem nenawratili, velice seslabla, a když skutečně k autosku přigde, nebude wje moc tak stáčné Rusům odporowati.

Podlé zpráwy z Bosynských hranic pod dátum 23 vnora, Turcy nyní walněgi se shromáždugj, a wysylagi velmi sylné patroly k pozorování naseho lidu. Abi násse hranice před nepřáteleckými wýpady vbezpečeny byly, Oberstlaytnant Bajalič za řekou Slinou dává zásek dělati, a k nim postavil Seresany a giné Turecké přestěhovanec. Dne 21 toho přitáhli Turcy k řeným

čeným zásekum v welikém počtu; a odpoledne vclimi mocně dorázeli na ně; ale Seresanowé zmužile se bránili, a mnoho nepřátel pobili; ostatní Turci se roztékli. Když nato Turci opět k zásekum dorazili, Seresane vidouce, že mocný gegich odolati nemohou, obratili se nazpět, a caufali velmi prozřetelně až k své komendě, tak že ani gediného muže neztratili. Když se Turci od záseků vrátili, opět představila práce wzala svůj začátek.

Klásni dobrovolníci před několika dny dobjali až k Predoru, a tam od nepřátel shromážděné seno zapálili. Skrze to povstal počík, že císařské wojsko tábne; a protož vlastní lidé ze vsy vylíčili do pevnosti, a tam několikrát z kusu vyštíleno bylo, aby lidé po ránu znali, že gun od císařských nebezpečenstvů nastává.

Z Banátu zpráva daná 23 vnořa praví, že blavení byt na neydyl za 8 dnj do pole přeložen bude. Turci po hranicích Syrmie nyní zhusta se okazují a stráfují, ale dosavad nikde se gun nepodařilo. Dne 14 přigeli dva francouzské rychlé poslové do Žemljina, kterých gedináni velmi důležité býtí má. Oni nechali svých vozů na pozdišti, složili při wogenště kase v Antognina Esterházy regimentu svůj druhý spis, a pak odebrali se do Bělehradu.

Neypostedněgssí psaní z Bonstanzinopole dáno 16 ledna činí zmínku, že obecného lidu blas gest, aby na mísce nyněgssího nevyššího Wezýra za polního nevyššího Wüdce proti Ruským a Rakouským armádám gakys Adgi

Mehmed z Azye povolán a zvolen byl. Tento gest jako druhý Bůh lidu, ale skutečně také dokonalý muž as 60 let věku svého. On v Persyi ve mnohých válkách zemské říše na hlažení porazil, a Řeků v fragné Mysore před konečnou záhubou, která gun od Tureckého dwora roku 1770 vrčena byla, zachránil. On také ponawrl nevyššímu Sultánowi, aby po všech mořských březích, kdež lodi přistávaly, domové pro nemocné vyšlaveni byli. To gecho navržen bylo přigato, wšak ale sfrz nyněgssí we gnu nepřisslo k vykonání.

Z Žemljina 26 vnořa. Plawenj po Dunagi nyní opět wzalo svůj počátek. V Naysacu lodní most giž zařesen gest. Časy syce dosavad stogegi na břehu, ale co neydříw na vodní pustřeny budou. Nový Bělehradský Bassa dychí velice po wojskě, a není nikterak tím spokogen, že tak často rychlé poslové z obou stran přicházegi. Tak se praví, on co neydříw nepřátelskou počátek v činí, aby na ten způsob dobjáni rychlých poslů přetrženo bylo. — V Serwickém dobrovolníkům přirazený busdau dvě kompanye ostrostřeleců. — Pan Major Michaljewič dnes ráno přijel sem s mnohými spisy, a v večer opět odtud odjel. Ty pokoge, v kterých Císař gecho Milost konstého roku obýval, jsou co neypěknégi wycísleny a připraveny, wšak dosavad se neužívaly do nich přigde.

Z Sabiuwa (Hermannstadt) 20 vnořa. Po hranicích na všech horách dosavad hluboko sněhu leží, a tan sazau

L 2

mau přejčinau nje se nepřátelského před se wzýti nemůže. — Gak přicházegj zpráwy z Malachye, Knjže Mlawrojemy, Walašský Hospodár, nevstále se chystá do pole, tak aby s swým dobře ozbrojeným lidem na to hrozné diwarz dlo wystaupiti mohl.

Před několika dni tři chycení Turcy byli přiwedeni do Broniszatu. Když byli wyslycháni, přiznali se, že ge Knjže Mlawrojemy wyslal, y gím w dosťatku peněz dal, aby w Broniszatu nálezitě wysspebowali, gakby se tam nássi k wogně chystali.

Sem do Sabjnowa přissla zpráwa, žeby Rusové Bendr byli měli wybogowati. Ale to gest zpráwa, která se nigak prawdě nepodobá; nebo wjsme, že Bendr gest pevnost takowá která se wyrowná Očakovu. Samo město gest prostranné, pevnými zdmi ohražené, a velmi lidné. Leží na březu Dnystru w Bezarabyi; tu se počítá lidu 80 tisíc, a wzdy, také y w čas pokoge, leží w tom městě veliké množství jenícarů, nad kterými zpráwu wede Bassa s erbem z koníckých ocasů. Powětří w té straně gest zdrawé, a krásná rovina daleko sikořo. Obyvatelé toho města jsou Moldawšti Slozaváci, Armenyáni, Turcy a Židi. — A kdyby Bendr gako Očakov klesl, tedy předce Čurecký dwůr w posledním ražení není, gak některý to připomínají. Těchto nepřátele nesmíme sobě za tak sspatné poklädati, byť to wjrezyte li ke cti bylo, že ge přemohl. Také viděti gest z velkých přípraw k wogně oba císařských dvorů, že moc svého nepřetele velmi dobře znají.

Zkwowa 18 vnora. V nassem království nanovo rekruti se zbraggi a přicházegj sem den po dni z rozličných fragů; také zde westří slo 150 konj pro wogisko. Zeytreyssijo dne z Jaroslawi poweze se veliké množství munizaru do Moldawy. Ostatně pistotně se wj, že Boburštá armáda (nepochybne budeli přjemněgji powětří) w měsícy březnu do pole wytáhne.

Z Jasenowace 16 vnora. Utiskovaný Turkum poddaných Křestanů den po dni gest wětší. Prvé Turcy, když gím kdo z Křestanů dané bud dátí nechtěl aneb nemohl, gen wězenjm aneb zavedenjm do otrocké poroby trestali; nynj ale dokonce takovým životy odjmímagj, aneb ge ginýmí wymyslenými tresty trápěgj a mučegj. Nedávno přissli weybérči do gedné na hranicích ležící vesnice, kdež podobně Křestanství poddaní swau kontrybučý sládati měli. Dva z nich nebyli w stavu platiti. Čurecký vkrutnici, když prvé oba dosti natrápili rozličné wymysleným způsobem, posledně ge co nevykrutněgi zamordowali. Aby pak předce pachtant kontrybučensté dané něgak zaplacen byl, toho gednoho zamordowaného Křestana ženu do otroctví prodali. Když onino weybérči tak tyranštý nad Křestany se wztekali, prawili mezi sebou: "Bratři, newězte žádnému, kdo kříž dělá, daurové (gaurowé) nebyliby nikdy do našich zemí přissli, kdyby tito Křestanství psi (rozumíce své poddané Křestany) nebyli w naší zemi, nebo gedni držegj s druhými; my ge musíme y s gegich popy (duchownjimi) vklamovati, wypleyiti."

Pos